

Yhteisöavustusten uudistaminen -lähetekeskustelu

Yhteisölautakunta 08.03.2023 § 16

Valmistelija yhteisöjohtaja Kati Hämäläinen-Myllymäki

Lempäälän kunnan hallintosäännön (1.1.2023) mukaan yhteisöjohtajan erityistoimivaltaan kuuluu kohdassa 1 myöntää kunnan yhteisöavustukset kuultuaan ensin lautakuntaa (mm. omatoimiraha, yhdistystaloavustukset, hanke- ym. toimijoiden kannustinpalkkiot, liikunta- ja nuorisoavustukset, kulttuurin ja taiteen perusopetuksen avustukset ja stipendit) (3 Luku Henkilöstöorganisaatio ja toimivalta; 6 § Palvelualueiden viranhaltijoiden erityistoimivalta, 6.2. Yhteisöpalveluiden palvelualue 6.2.1 Yhteisöjohtaja).

Hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa 1.1.2023 ja niiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspinta- ja järjestötyö on määritetty laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 7 §:ssä: ”hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä.”

Nykykäytäntö

Keskitettyä avustusten hakuprosessia ohjaavat kunnanhallituksen 1.2.2016 hyväksymät yhteisöavustusten yleiset periaatteet, jotka on esitetty alla sekä oheismateriaalissa avustusmuodoittain.

Lempäälän kunnan organisaatio on muuttunut ja Pirkanmaan hyvinvointialue on aloittanut työnsä, joten on tarkoituksenmukaista uudistaa Lempäälän kunnan yhteisöavustusten yleisiä periaatteita ja kriteereitä peilaten hyvinvointialueen avustusperiaatteisiin. Samalla on tarkasteltava yhteisöavustusten aikataulutusta ja avustusmuotojen määrää.

Yleiset periaatteet

Lempäälän kunta myöntää avustuksia toimintaan, joka edistää kunnan strategisten päämäärien ja tavoitteiden toteutumista. Samalla avustustoiminnalla tuetaan yhteisöjen toimintaa ja kuntalaisten hyvinvointia. Avustuksia suunnataan toimintaan, joka

- a) edistää kuntalaisten hyvinvointia
- b) kehittää kuntalaisten elinpiiriä
- c) edistää kuntalaisten terveyttä ja vähentää sosiaalista hyvinvointia uhkaavia ongelmia
- d) vahvistaa yhteisöllisyyttä ja aktivoi kuntalaisia sekä turvaa edellä mainittuja toimintoja toteuttavien yhteisöjen toimintaedellytyksiä.

Avustusten saajat täydentävät kunnan omaa palvelutuotantoa. Avustuksia myöntävä viranomaisena voi valtuustokausittain tai vuosittain linjata erityisiä painopisteitä avustustoiminnalleen. Avustusta voi saada hakija, jonka kotipaikka on Lempäälän kunta tai, jonka harjoittama toiminta, johon avustusta haetaan, sijoittuu Lempäälän kunnan alueelle. Avustettavien

yhteisöjen tulee toiminnassaan noudattaa voimassa olevia lakeja ja asetuksia.

Avustusmuodot

Yleisavustus

Yleisavustusta myönnetään harkinnanvaraisesti hakijan toimintasuunnitelman ja - kertomuksen mukaiseen toimintaan. Avustuksen määrää harkittaessa otetaan huomioon hakijayhteisön:

- a) toiminnan yleishyödyllisyys ja tarpeellisuus
- b) toiminnan sisältö ja aktiivisuus - palvelujen laatu
- c) jäsenmäärä sekä hakijan taloudellinen tila.

Omatoimiraha ja muut kohdeavustukset

Kohdeavustusta myönnetään hakemuksessa esitettyihin kohteisiin. Mikäli hakija saa yleisavustusta, voidaan kohdeavustusta myöntää hakijan vuotuisesta toiminnasta poikkeavaan toimintaan. Kohdeavustuksilla voidaan tukea myös sellaisia tapahtumia/hankkeita, jotka edistävät kuntalaisten omatoimisuutta, yhteisöjen uusien toimintatapojen ja ideoiden kehittämistä ja käyttöönottoa sekä tapahtumia/hankkeita, joiden kautta toiminnan piiriin tulee uusia lempääläisiä.

Avustusten hakeminen

Lempäälän kunta pyrkii viestinnällään mahdollisimman kattavaan tiedottamiseen vuosittaisesta hakuprosessista. Avustuksia haetaan erillisellä avustushakemuslomakkeella vuosittain helmikuussa julkaistavalla virallisella kuulutuksella ilmoitetun hakuajan puitteissa. Joissakin kohdeavustuksissa voi haku aika poiketa tästä aikataulusta ja ne julistetaan tarvittaessa haettavaksi erikseen. Hakemukseen on liitettävä hakijayhteisön edellisen toimintakauden tilinpäätös ja toimintakertomus sekä kuluvan kauden talousarvio ja toimintasuunnitelma. Lisäksi voidaan pyytää muita liitteitä ja selvityksiä haettavasta avustuksesta riippuen.

Hakemukset lähetetään ensisijaisesti sähköisellä hakulomakkeella. Avustuksia voi hakea myös paperimuotoisella hakemuksella. Hakemusten tulee olla perillä ilmoitettuna määräaikana. Myöhässä saapuneet hakemukset hylätään. Kunta voi myös pyytää täydentämään hakemusta sen jättämisen jälkeen. Puutteelliset hakemukset, joita ei ole korjattu tai täydennetty korjauspyynnön mukaisesti annetussa määräajassa hylätään.

Päätöksenteko ja myöntämisperiaatteet

Hakuajan päätyttyä kunta laatii yhteishakuun osallistuneista hakijoista luettelon tai yhdistelmän, jossa kaikki hakemukset ovat kirjattuna yhteismitallisesti. Sen jälkeen hakemukset ohjataan käsiteltäväksi niiden viranomaisten kokouksiin, joilla on avustusten myöntämiseen liittyvä päätösvalta. Samaan tarkoitukseen voidaan myöntää avustusta vain yhdellä kunnan viranomaispäätöksellä. Vain erityisissä poikkeustapauksissa avustuksia voidaan myöntää samalle yhteisölle useammalla eri viranomaispäätöksellä / vuosi. Poikkeustapauksena voi olla esimerkiksi erillinen kunnan ja yhteisön yhteistoimintaprojekti tai ystävyyskuntatoimintaan liittyvät matka-avustukset. Avustusta myönnetään hakijayhteisön sääntöjen mukaiseen perustoimintaan tai hakemuksessa esitettyyn kohteeseen. Avustusta ei myönnetä siihen yhteisön

harjoittamaan toimintaan, jota kunta ostaa vastikkeellisesti erillisen ostopalvelusopimuksen perusteella.

Avustuksen myöntäneen viranomaisen on tiedotettava päätöksestä riittävän laajasti. Kaikille hakijoille on toimitettava tieto päätöksestä ja sen perusteluista.

Avustusten maksatus

Avustukset voidaan maksaa aikaisintaan myöntämispäätöksen saatua lainvoiman. Yleisavustukset maksetaan, kun avustuksen myöntänyt viranomainen on saanut mahdollisesta edellisen vuoden avustuksen käytöstä hyväksyttävän selvityksen. Maksatus voidaan suorittaa vasta, kun pyydyt asiakirjat on toimitettu ja tarkastettu. Omatoimiraha-avustukset maksetaan etupainotteisesti avustuksesta päättävän viranomaisen hyväksymien erillisohjeiden mukaisesti. Muut kohdeavustukset maksetaan maksettuihin tositteisiin perustuvaa tilitystä vastaan.

Avustusten käytön valvonta

Avustus on käytettävä siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Avustusta saaneen yhteisön tulee noudattaa niitä määräyksiä, joita avustuksen myöntänyt viranomainen on määrännyt.

Avustuksen käyttämiselle asetettujen ehtojen noudattamista valvoo avustuksen myöntänyt viranomainen. Valvovan viranomaisen on ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin, jos avustuksen käytölle asetettuja ehtoja ei ole noudatettu. Käyttämättä jäänyt avustus peritään takaisin.

Avustus peritään takaisin, jos avustushakemuksessa annetut tiedot ovat virheellisiä tai harhaanjohtavia. Lempäälän kunnan tilintarkastajille ja sisäiselle valvonnalle on varattava mahdollisuus tarkastaa avustuksensaajan hallinto ja kirjanpito.

Lisätietoja: Yhteisöjohtaja Kati Hämäläinen-Myllymäki, p. 040 133 7390

Esittelijä

Yhteisöjohtaja

Päätösehdotus

Yhteisölautakunta käy lähetekeskustelun edellä esitetyn pohjalta.

Päätös

Yhteisölautakunta kävi lähetekeskustelun edellä esitetyn pohjalta ja merkitsi pöytäkirjaan seuraavat asiat.

Yleiset periaatteet tulee peilata kunnan ja Pirkanmaan hyvinvointialueen välillä niin ettei avustuspäälekkäisyyksiä synny.

Avustusmuotojen lukumäärää tulee tarkastella ja mahdollisuuksien mukaan tiivistää.

Toiminta-avustuksilla voidaan tukea hyte-toimintaa esim. kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnan kautta. Toiminta- ja kohdeavustusten kohde tulee määrittää tarkemmin.

Avustusten hakuaikaan mietitään siirtoa, jotta se palvelee paremmin seuroja ja yhdistyksiä sekä mahdollistaa avustuksen käytön tasaisemmin koko vuoden ajan. Avustushaku olisi mahdollista viimeisimpien

dokumenttien pohjalta ja vaadittujen dokumenttien täydentäminen olisi joustavaa.

Avustushaussa tulee selvittää sähköisten järjestelmien käyttöönottoa. Lisäksi täytyy keskustella takautuvasti saaduista avustusmuodoista sekä tilasubventiosta (maksuton tila).

Merkittiin pöytäkirjaan, että Vesa Papinsaari poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18:15.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Antti Perälä poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18:20.

Yhteisölautakunta 07.06.2023 § 41
170/02.05.01.00/2023

Valmistelija järjestösuunnittelija Anu Nevalainen

Yhteisöavustusten kokonaisuuden uudistaminen on aloitettu yhteisölautakunnassa 8.3.2023 § 16 lähetekeskustelun pohjalta. Valmistelussa huomioidaan pöytäkirjaan lisätyt asiat.

Lähtökohdaksi uudistukselle on otettu yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kehittäminen. Yhteisöavustusten uudistus koskee avustusten aikataulutusta ja ajankohtaa, päätöksenteon aikataulutusta, avustuslajeja, avustusperiaatteita ja kriteerejä, hakulomaketta ja viestintää.

Asian valmistelu on aloitettu tarkastelemalla nykyistä avustusten ajankohtaa ja aikataulua. Uudessa ajankohdassa ja aikataulussa on huomioitu sekä yhdistykset että avustusten valmistelun koordinaointi Lempäälän kunnassa.

Avustusten periaatteita kehitetään kokonaisuudessaan vastamaan uutta yhteisöavustusten rakennetta. Avustusten periaatteet luodaan helpottamaan avustuskokonaisuutta ja prosessin sujuvuutta.

Kokonaisuuden kehittämisessä parannetaan viestintää ja huomioimaan paremmin viestiminen avustusprosessin eri vaiheissa.

Yhdistysten ja valmistelijoiden kuuleminen

Yhdistyksiä, järjestöjä ja seuroja on kuultu tiistaina 23.5.2023 järjestetyssä järjestöfoorumissa. Yhteisöavustuksia hakeneille on järjestetty kysely, joka toteutettiin 24.5. - 31.5.2023. Kysely lähetettiin järjestöfoorumiin osallistujille ja järjestöyhteistyön yhteystietolistalla oleville järjestöille, yhdistyksille ja seuroille. Kyselyyn vastasi neljäkymmentä (40) eri yhdistystä.

Kyselyn perusteella voidaan todeta, että yhteisöavustusprosessiin ollaan yleisesti tyytyväisiä. Kuitenkin kyselyn avoimissa kohdissa yhteisöavustusten aikataulutusta ja ajankohta nousivat suurimmiksi tarpeiksi uudistamisessa.

Valmistelijoille lähtee kesäkuun 2023 alkupuolella kysely kohdentuen tarkemmin eri valmisteluvaiheisiin.

Yhteisöavustusten kehittämisen pääkohdat

Nykyinen avustushaku on keväällä. Yhteisöavustusten uudistamisessa huomioidaan nykyisen avustusten päätöksenteon eri aikataulun vaiheet. Päätöksenteon aikataulun rakenteessa on ilmoitettu päätöksenteon vaiheet, joita ovat hakuajan päättymisen, hakemusten käsittely ja lisäselvityspyynnöt, päätösten valmistelu, päätökset ja maksatus. Avustushakuprosessi siirretään syksylle helpottamaan yhdistysten avustuksen käyttöä tasaisemmin koko vuoden ajan.

Yhteisölautakunnan lähetekeskustelun 8.3.2023 § 16 ja yhdistyksille suunnatun kyselyn perusteella avustuslajejä on yksinkertaistettava. Avustuslajejä kehitetään niin, että avustukset ohjautuvat pääsääntöisesti nuoriso-, liikunta-, ja kulttuurin- yleisavustusten kautta. Näiden lisäksi on kohdeavustukset.

Uudistamiseen liittyvät muut asiat

Yhteisöavustuskokonaisuuteen kuuluu vahvasti stipendit, tukiurheilijat/tukitaiteilija -kokonaisuudet, vapaaehtois- ja vertaisohjaajien palkitseminen ja Lempäälän kunnan sponsoritoiminta ja markkinointi. Näillä edellä mainittuja asioita kehitetään yhteisöavustusten rinnalla.

Lisätietoja: Yhteisöjohtaja Kati Hämäläinen-Myllymäki, p. 040 133 7390

Esittelijä	Yhteisöjohtaja
Päätösehdotus	Yhteisölautakunta käy lähetekeskustelun yhteisöavustusten uudistamisesta.
Päätös	Yhteisölautakunta päätti hyväksyä päätösehdotuksen yksimielisesti.